

SCENARIUSZ LEKCJI

Imię i nazwisko autora:	Katarzyna Mrugała
Przedmiot:	Historia sztuki
Temat zajęć:	Władysław Hasiór – pionier asamblażu i twórca magicznych przestrzeni.
Grupa docelowa:	III etap edukacyjny, liceum, technikum, zakres rozszerzony
Ogólny cel kształcenia:	Zapoznanie z biografią i twórczością Władysława Hasióra.
Kształtowane kompetencje kluczowe:	Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE z 18.12.2006, Kompetencje kluczowe: 1) porozumiewanie się w języku ojczystym; 5) umiejętność uczenia się; 8) świadomość i ekspresja kulturalna.
Podstawa programowa:	<p>I. Rozwijanie zdolności rozumienia przemian w dziejach sztuki w kontekście ich uwarunkowań kulturowych i środowiskowych, epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce. Uczeń:</p> <p>I.10. formułuje samodzielne, logiczne wypowiedzi argumentacyjne na temat epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce oraz środowisk artystycznych.</p> <p>I.1.h) sztuki 2 połowy XX wieku (surrealizm, informel, pop-art, minimalizm, hiperrealizm, land-art, konceptualizm, neofiguracja, Nowy Realizm, op-art, tendencja zerowa, modernizm i postmodernizm w architekturze, nurt organiczny i kinetyczny w rzeźbie oraz sztuka krytyczna i zaangażowana);</p> <p>II. Zapoznanie z najwybitniejszymi osiągnięciami w zakresie architektury i sztuk plastycznych. Uczeń:</p> <p>II.14. wskazuje środki stylistyczne i środki ekspresji, które identyfikują analizowane dzieło z odpowiednim stylem, środowiskiem artystycznym lub autorem;</p> <p>II.18. formułuje samodzielne, logiczne wypowiedzi argumentacyjne na temat dzieł sztuki.</p> <p>II.9. identyfikuje najbardziej reprezentatywne i najszlachetniejsze dzieła na podstawie charakterystycznych środków warsztatowych i formalnych oraz przyporządkowuje je właściwym autorom;</p> <p>III. Zapoznanie z dorobkiem najwybitniejszych twórców dzieł architektury i sztuk plastycznych. Uczeń:</p> <p>III.3. sytuuje twórczość artystów powszechnie uznawanych za najwybitniejszych w czasie, w którym tworzyli (z dokładnością do jednego wieku, a w przypadku twórców sztuki nowoczesnej i współczesnej – z dokładnością do połowy wieku) oraz we właściwym środowisku artystycznym;</p> <p>III.4. łączy wybrane dzieła z ich autorami na podstawie charakterystycznych środków formalnych;</p> <p>III.5. na podstawie przedłożonych do analizy przykładów dzieł formułuje ogólne cechy twórczości następujących twórców: Fidiusz, Poliklet, Praksyteles, Giotto, Jan van Eyck, Hieronim Bosch, Masaccio, Sandro Botticelli, Leonardo da Vinci, Michał Anioł, Andrea Mantegna, Piero della Francesca, Rafael Santi, Giorgione, Tycjan, Jacopo Tintoretto, Pieter</p>

Bruegel Starszy, Albrecht Dürer, Hans Holbein Młodszy, Donatello, Filippo Brunelleschi, Andrea Palladio, El Greco, Caravaggio, Gianlorenzo Bernini, Francesco Borromini, Diego Velázquez, Bartolomé Esteban Murillo, Georges de la Tour, Nicolas Poussin, Claude Lorrain, Peter Rubens, Anton van Dyck, Frans Hals, Rembrandt van Rijn, Jan Vermeer van Delft, Antoine Watteau, Jacques Louis David, Jean Auguste Dominique Ingres, Antonio Canova, Berthel Thorvaldsen, Francisco Goya, Eugène Delacroix, Caspar David Friedrich, William Turner, John Constable, Gustave Courbet, Jean François Millet, Eduard Manet, Claude Monet, Edgar Degas, August Renoir, Georges Seurat, Vincent van Gogh, Paul Gauguin, Paul Cézanne, Henri de Toulouse-Lautrec, August Rodin, Gustaw Klimt, Alfons Mucha, Antonio Gaudí, Edward Munch, Henri Matisse, Pablo Picasso, Umberto Boccioni, Wasyl Kandinsky, Piet Mondrian, Kazimierz Malewicz, Marcel Duchamp, Giorgio de Chirico, Salvador Dalí, René Magritte, Marc Chagall, Amadeo Modigliani, Jackson Pollock, Andy Warhol, Roy Lichtenstein, Claes Oldenburg, Francis Bacon, Yves Klein, Niki de Saint Phalle, Christo, Duane Hanson, Victor Vasarely, Alberto Giacometti, Constantin Brancusi, Henry Moore, Le Corbusier, Frank Lloyd Wright, oraz artystów polskich i działających w Polsce (m.in. takich jak: Wit Stwosz, Bartłomiej Berrecci, Tylman z Gameren, Dominik Merlini, Bernardo Belotto, Marcell Bacciarelli, Piotr Aigner, Piotr Michałowski, Artur Grottger, Henryk Rodakowski, Jan Matejko, Józef Chełmoński, Maksymilian i Aleksander Gierymscy, Józef Brandt, Olga Boznańska, Józef Pankiewicz, Władysław Podkowiński, Jan Stanisławski, Leon Wyczółkowski, Henryk Siemiradzki, Xawery Dunikowski, Stanisław Wyspiański, Józef Mehoffer, Jacek Malczewski, Witold Wojtkiewicz, Witkacy, Leon Chwistek i inni przedstawiciele grupy formistów, przedstawiciele grupy Rytm, kapistów i grupy „a.r.”, Tadeusz Makowski, Andrzej Wróblewski, Tadeusz Kantor, Jerzy Nowosielski, Alina Szapocznikow, Władysław Hasior, Roman Opałka, Magdalena Abakanowicz);

III.8. formułuje samodzielne, logiczne wypowiedzi argumentacyjne na temat twórczości wybitnych artystów. współczesnej – z dokładnością do połowy wieku) oraz we właściwym środowisku artystycznym;

III.4. łączy wybrane dzieła z ich autorami na podstawie charakterystycznych środków formalnych;

III.5. na podstawie przedłożonych do analizy przykładów dzieł formułuje ogólne cechy twórczości następujących twórców: Fidiusz, Poliklet, Praksyteles, Giotto, Jan van Eyck, Hieronim Bosch, Masaccio, Sandro Botticelli, Leonardo da Vinci, Michał Anioł, Andrea Mantegna, Piero della Francesca, Rafael Santi, Giorgione, Tycjan, Jacopo Tintoretto, Pieter Bruegel Starszy, Albrecht Dürer, Hans Holbein Młodszy, Donatello, Filippo Brunelleschi, Andrea Palladio, El Greco, Caravaggio, Gianlorenzo Bernini, Francesco Borromini, Diego Velázquez, Bartolomé Esteban Murillo, Georges de la Tour, Nicolas Poussin, Claude Lorrain, Peter Rubens, Anton van Dyck, Frans Hals, Rembrandt van Rijn, Jan Vermeer van Delft, Antoine Watteau, Jacques Louis David, Jean Auguste Dominique Ingres, Antonio Canova, Berthel Thorvaldsen, Francisco Goya, Eugène Delacroix, Caspar David Friedrich, William Turner, John Constable, Gustave Courbet, Jean François Millet, Eduard Manet, Claude Monet, Edgar Degas, August Renoir, Georges Seurat, Vincent van Gogh, Paul Gauguin, Paul Cézanne, Henri de Toulouse-Lautrec, August Rodin, Gustaw Klimt, Alfons Mucha, Antonio Gaudí, Edward Munch, Henri Matisse, Pablo Picasso, Umberto

	<p>Boccioni, Wasyl Kandinsky, Piet Mondrian, Kazimierz Malewicz, Marcel Duchamp, Giorgio de Chirico, Salvador Dalí, René Magritte, Marc Chagall, Amadeo Modigliani, Jackson Pollock, Andy Warhol, Roy Lichtenstein, Claes Oldenburg, Francis Bacon, Yves Klein, Niki de Saint Phalle, Christo, Duane Hanson, Victor Vasarely, Alberto Giacometti, Constantin Brancusi, Henry Moore, Le Corbusier, Frank Lloyd Wright, oraz artystów polskich i działających w Polsce (m.in. takich jak: Wit Stwosz, Bartłomiej Berrecci, Tylman z Gameren, Dominik Merlini, Bernardo Belotto, Marcell Bacciarelli, Piotr Aigner, Piotr Michałowski, Artur Grottger, Henryk Rodakowski, Jan Matejko, Józef Chełmoński, Maksymilian i Aleksander Gierymscy, Józef Brandt, Olga Boznańska, Józef Pankiewicz, Władysław Podkowiński, Jan Stanisławski, Leon Wyczółkowski, Henryk Siemiradzki, Xawery Dunikowski, Stanisław Wyspiański, Józef Mehoffer, Jacek Malczewski, Witold Wojtkiewicz, Witkacy, Leon Chwistek i inni przedstawiciele grupy formistów, przedstawiciele grupy Rytm, kapistów i grupy „a.r.”, Tadeusz Makowski, Andrzej Wróblewski, Tadeusz Kantor, Jerzy Nowosielski, Alina Szapocznikow, Władysław Hasiór, Roman Opałka, Magdalena Abakanowicz);</p> <p>III.8. formułuje samodzielne, logiczne wypowiedzi argumentacyjne na temat twórczości wybitnych artystów.</p> <p>IV. Kształcenie w zakresie rozumienia i stosowania terminów i pojęć związanych z dziełami sztuki, ich strukturą i formą, tematyką, techniką wykonania. Uczeń:</p> <p>IV.7. rozpoznaje i nazywa technikę artystyczną zastosowaną przy wykonywaniu dzieła;</p> <p>V. Zapoznanie ze zbiorami najważniejszych muzeów i kolekcji dzieł sztuki na świecie i w Polsce, a także z funkcją mecenatu artystycznego oraz jego wpływem na kształt dzieła sztuki. Uczeń:</p> <p>V.3. łączy dzieło z muzeum lub miejscem (kościół, pałace, galerie), w którym się ono znajduje.</p>
Cele (szczegółowe) operacyjne:	<p>Uczeń nauczy się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozróżniać techniki artystyczne w pracach Hasióra; - określać tematy podejmowane w dziełach artysty; - identyfikować najważniejsze prace Władysława Hasióra.
Metody/techniki kształcenia:	<ul style="list-style-type: none"> - opis; - dyskusja; - ćwiczenia; - obserwacja.
Formy organizacji pracy:	<p>Praca grupowa Praca zbiorowa Praca indywidualna ucznia</p>
PRZEBIEG LEKCJI	
Faza wprowadzająca:	
<p>1. Wprowadzenie poprzez przypomnienie najważniejszych nurtów artystycznych XX wieku (ze szczególnym uwzględnieniem surrealizmu, pop-artu i land artu).</p>	

Faza realizacyjna:

1. Zapoznanie się z treścią lekcji: opowieścią o twórczości Władysława Hasiora oraz załączonym materiałem ilustracyjnym w e-materiale. Nauczyciel może także podzielić uczniów na zespoły (każdy zespół prezentuje inny rodzaj dzieł artysty: religijne inspiracje, rzeźby wykonane z ziemi, pomniki ze szkła...).
2. Dyskusja dotycząca niepowtarzalnego sposobu wypowiedzi artystycznej Hasiora oraz kontrowersji związanych z podejmowanymi przez niego tematami, szczególnie w odniesieniu do zaprojektowanych przez niego pomników.
3. Pogadanka.
4. Zapoznanie się z prezentacją 3D wybranych obiektów Władysława Hasiora.
5. Wykonanie zadań 1 – 7.

Faza podsumowująca:

1. Omówienie zadań 1 – 7.
2. Omówienie zadania domowego - Polecenie 1.

Praca domowa:

Polecenie 1:

Odnieś się w formie pisemnej do twórczości Władysława Hasiora oraz do wypowiedzianych przez niego słów: „Jeszcze w czasie studiów na Akademii w Warszawie uznałem, że klasyczne wypowiedzianie się w formie rzeźby czystej, realizowanej w jednym materiale, niezależnie od tego czy w sposób naturalistyczny, realistyczny czy czysto formalny, abstrakcyjny, jest zbyt słabym sposobem przekazywania treści. Są problemy, tematy, które nie sposób wyrazić w jakimkolwiek materiale, stąd konieczność poszukiwania innych środków formalnych, aby przekazać intencję”.